

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobkyně: **D. Č.** proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5 – Smíchov, proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 7. 2012, č. j. x, o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci ze dne 21. 5. 2013, č. j. 72 Ad 39/2012 - 47, o návrhu žalované na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci ze dne 21. 5. 2013, č. j. 72 Ad 39/2012 - 47, **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaná (dále jen „stěžovatelka“) podala kasační stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci (dále jen „krajský soud“) ze dne 21. 5. 2013, č. j. 72 Ad 39/2012 – 47 (dále jen „napadený rozsudek“), jímž krajský soud zrušil rozhodnutí stěžovatelky ze dne 27. 7. 2012, č. j. x (dále jen „napadené rozhodnutí“). Napadeným rozhodnutím stěžovatelka zamítla námitky žalobkyně a potvrdila své rozhodnutí ze dne 23. 4. 2012, jímž byla žalobkyni zamítnuta žádost o zvýšení invalidního důchodu s odůvodněním, že žalobkyně je nadále invalidní ve druhém stupni. Krajský soud zrušil napadené rozhodnutí, přičemž stěžovatelku zavázal právním názorem, že žalobkyni je nutno považovat za invalidní v III. stupni.

V kasační stížnosti proti napadenému rozsudku stěžovatelka současně navrhla, aby Nejvyšší správní soud přiznal její kasační stížnosti odkladný účinek. V případě, že by Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil, dostala by se věc do stádia nového posouzení žaloby. Krajský soud, vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu, by pak mohl rozhodnout opačně, což by mělo za následek „obživení“ původního zrušeného rozhodnutí žalované. Důsledkem nového rozhodnutí krajského soudu by již ovšem nebylo zrušení rozhodnutí vydaného v mezidobí k realizaci původního rozsudku krajského soudu. Nastala by tak situace, kdy by vedle sebe existovala dvě opačná rozhodnutí o téže věci. Takovýto nežádoucí výsledek je existujícími procesními instituty prakticky neřešitelný. Rozhodnutí o původní žalobě by tak ztratilo smysl, což by podle stěžovatelky vedlo k naplnění pojmu „nenahraditelné újmy“, jejíž vznik je jednou z podmínek pro přiznání odkladného účinku ve smyslu § 73 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen s. ř. s.).

V první řadě Nejvyšší správní soud předesílá, že stěžovatelka ve svém návrhu pracuje s pojmem „nenahraditelná újma“, který představoval pojmový znak institutu odkladného účinku ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. pouze s účinností do 31. 12. 2011. Nejvyšší správní soud kvalifikoval

tvrzení stěžovatelky podle právní úpravy účinné k datu podání kasační stížnosti, resp. vydání tohoto usnesení.

Podle ustanovení § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Přitom se přiměřeně použijí ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Podle ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. „*Soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.*“

Podle § 73 odst. 3 s. ř. s. se přiznáním odkladného účinku pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí. Podmínky přiznání odkladného účinku kasační stížnosti již ve své judikatuře Nejvyšší správní soud několikrát vyložil. Obecně lze konstatovat, že Nejvyšší správní soud vnímá možnost přiznání odkladného účinku jako určitou výjimku z pravidla, že kasační stížnost nemá odkladný účinek ze zákona, a rozhodnutí krajského soudu napadená kasační stížností jsou tak v zásadě pravomocná a vykonatelná. Dále Nejvyšší správní soud judikoval, že není-li odkladný účinek dán ze zákona, je správní orgán poté, co bylo jeho rozhodnutí zrušeno krajským soudem, povinen pokračovat v řízení a řídit se přitom závazným právním názorem vyjádřeným v pravomocném soudním rozhodnutí, bez ohledu na to, zda je ve věci podána kasační stížnost (viz blíže usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006 - 49, přístupné na www.nsssoud.cz). Z tohoto rozhodnutí rovněž vyplývá, že i správní orgán může navrhnout při podání kasační stížnosti, aby jí byl přiznán odkladný účinek, a to ze stejných důvodů jako žalobce (§ 73 odst. 2 a 4, § 107 s. ř. s.). Samotné podání kasační stížnosti, není-li ze zákona spojeno s odkladným účinkem, nebo nebyl-li vysloven soudním rozhodnutím, nemá však na plnění povinností správním orgánem žádný vliv.

Nejvyšší správní soud vychází z toho, že bylo několika jeho usneseními vyhověno stěžovateli v její žádosti o odkladný účinek právě s přihlédnutím k citovanému usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Ans 3/2006 - 49, s ohledem na problematičnost skutečnosti, že by vedle sebe mohla být dvě odlišná, či dokonce opačná správní rozhodnutí o téže věci (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 4. 2008, č. j. 3 Ads 29/2008 - 35, dostupné na www.nsssoud.cz). Ani v této věci Nejvyšší správní soud neshledal důvod se od této praxe jakkoliv odchýlit.

V přezkoumávaném správním řízení se posuzovala žádost žalobkyně o změnu výše invalidního důchodu a rozhodnutím stěžovatelky byla tato žádost zamítnuta. Ukáže-li se v kasačním přezkumu napadený rozsudek krajského soudu jako správný, pak bude stěžovatelka povinna provést závazný právní názor krajského soudu v intencích rozhodnutí o kasační stížnosti, přičemž žalobkyni bude svědčit právo na zpětné přiznání a doplacení důchodové dávky v souladu s § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Bude-li naproti tomu napadený rozsudek zrušen a věc vrácena krajskému soudu k dalšímu řízení, stěžovatelce ani žalované nevznikne žádná újma.

V posuzované věci Nejvyšší správní soud tedy shledal, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatelky jsou naplněny. Přitom přihlédl i k tomu, že podle závazného právního názoru krajského soudu má stěžovatelka vycházet z dokazování provedeného v řízení před soudem, které podle jejího názoru nevedlo ke správnému zjištění skutkového stavu. Stěžovatelce je tak třeba dát za pravdu v tom, že nebezpečí hrozící v případě vydání nového rozhodnutí o žádosti žalobce ještě předtím, než zdejší soud rozhodne o předmětné kasační stížnosti, je v rozporu s principem právní jistoty žalobkyně a naplňuje

pokračování

tak znaky „nepoměrně větší újmy“ ve smyslu ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. Zároveň Nejvyšší správní soud neshledal, že by se přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nepřiměřeným způsobem dotýkalo nabytých práv třetích osob či bylo v rozporu s veřejným zájmem.

Z důvodů uvedených proto Nejvyšší správní soud podle § 107 s. ř. s. ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti vyhověl. Tím Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 10. září 2013

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu